

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA TRG DELA IN ZAPOSLOVANJE

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 76 04

F: 01 369 76 69

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

e-naslov: gp.ukom@gov.si

Številka: 309-3/2014-2

Datum: 3. 12. 2014

**Zadeva: ODPRTJE PODJETJA ZA BREZPOSELNE - predlog št. 6194-301 -
stališče glede predloga državljana**

Spoštovani!

Prejeli smo vašo zahtevo za posredovanje ustreznega odgovora na predlog državljana, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si.

Analiza obstoječega stanja:

Brezposelne osebe s podjetniško idejo se lahko v okviru aktivne politike zaposlovanja vključijo v program Podjetno v svet podjetništva, ki zajema podjetniško usposabljanje mladih visoko izobraženih brezposelnih oseb, ki spadajo med ranljive skupine na trgu dela. Usposabljanje poteka v majhnih skupinah, kjer mladi razvijajo svoje podjetniške ideje, ki jih realizirajo ob strokovnem vodstvu oziroma mentorstvu strokovnjakov z izkušnjami iz podjetništva in gospodarstva ter raziskovalnih in izobraževalnih institucij. Udeleženci programa pridobijo tudi neformalna znanja in veščine, kar jim omogoča lažji vstop v podjetništvo ter večjo zaposljivost. Operacija se izvaja na območju dvanajstih statističnih regij v Sloveniji in omogoča udeležencem zaposlitev za določen čas štirih mesecev; v tem obdobju razvijajo svoje podjetniške ideje in se ob strokovnem vodstvu usposabljaajo za njihovo realizacijo, hkrati pa krepijo konkurenčne sposobnosti za nastop na trgu dela. Cilji operacije je zaposlovanje mladih z višjo in visoko izobrazbo ter ustvarjanje novih delovnih mest v podjetništvu. Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada, izvaja pa se v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti«, 1.2. prednostne usmeritve: »Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost«. Operacijo delno financira tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Analiza predloga in razlogi za njegovo (ne)primernost:

Z vidika zakonodaje, ki ureja sistem zavarovanja za primer brezposelnosti in pravice iz tega naslova, posredovani predlog ocenjujemo za neprimerne ter neskladne z omenjenim sistemom, ki zavarovancem ob prenehanju zaposlitve, opravljanja samostojne dejavnosti ipd., pod pogojem predhodnega plačevanja prispevkov za zavarovanje za primer brezposelnosti in ob izpolnjevanju ostalih zakonsko določenih pogojev, za določeno obdobje z izplačevanjem denarnega nadomestila za primer brezposelnosti zagotavlja minimalno socialno varnost, hkrati pa jim z ukrepi aktivne politike zaposlovanja ter ostalimi ukrepi, ki jih na trgu dela izvaja država preko Zavoda RS za zaposlovanje in drugih izvajalcev (zlasti koncesionarjev), nudi pomoč pri pridobivanju novih znanj, višje ravni usposobljenosti in izobrazbe, kar prispeva k dvigu njihovih zaposlitvenih možnosti ter jih spodbuja k delovni aktivaciji. Omogočanje podjetniške aktivacije osebe, ki bi se kljub temu še vedno štela za brezposelno in bila na tej podlagi kljub statusu podjetnika upravičena do denarne pomoči iz javnih sredstev (bodisi iz naslova brezposelnosti, bodisi do različnih socialnih transferjev), bi bila torej v neposrednem nasprotju s sistemskim pojmovanjem osnovne značilnosti brezposelnosti; za brezposelno osebo se namreč v skladu z veljavno zakonodajo lahko šteje zgolj oseba, ki si sredstev za preživljanje iz različnih razlogov ne zmore zagotavljati na podlagi opravljanja določenega dela ali dejavnosti, v okviru katere/ga bi bila zaradi zagotavljanja socialne varnosti ob morebitnem nastanku brezposelnosti vključena v obvezna socialna zavarovanja. Ne nazadnje je podobno ureditev, kot jo predlaga pobudnik, poznal že Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ki je status brezposelnosti pri samozaposlenih osebah ter (so)lastnikih gospodarskih družb, ki v obvezno zavarovanje niso bili vključeni na drugi podlagi, vezal na višino dobička iz dejavnosti; opisana ureditev je bila odpravljena z uveljavitvijo Zakona o urejanju trga dela ravno zaradi zagotavljanja enake obravnave različnih kategorij brezposelnih oseb, kar je za pridobitev statusa brezposelnosti med drugim terjalo tudi postavitve zahteve po predhodni odjavi iz vseh socialnih zavarovanj.

Država si s politiko zaposlovanja med drugim prizadeva ublažiti posledice sistemskih neskladij na trgu dela, brezposelnim osebam pa hkrati pomaga pri uresničevanju njihovih zaposlitvenih ciljev, kar na omenjenem področju predstavlja ureditev, primerljivo z ureditvami v ostalih državah članicah EU. Pomoč države, ki jo ta z vidika posameznikovih podjetniških ciljev in načrtov zagotavlja osebam, prijavljenim v evidenco brezposelnih oseb, se lahko osredotoča predvsem na njihovo usposabljanje in izobraževanje, ki bi jim pred morebitno uresničitvijo podjetniške ideje omogočalo pridobitev določenih uporabnih znanj tudi na tem področju, ni pa po našem mnenju niti smiselno niti mogoče v ta namen normativno prepletati tako različnih družbenih statusov, kot sta brezposelnost in podjetništvo.

Ne glede na zgoraj navedeno ocenjujemo, da bi realizacija prejetega predloga povzročila tudi precejšen porast števila prijavljenih v evidenci brezposelnih oseb, ki bi bile hkrati tudi poslovodne osebe gospodarskih družb. Takšna ureditev bi povzročila najmanj neenakopraven položaj omenjenih oseb do ustanoviteljev podjetij, ki ne bi bili prijavljeni v evidenci brezposelnih oseb in ne bi prejeli denarnega nadomestila za primer brezposelnosti ali denarne socialne pomoči, saj bi jim lahko »brezposelni« podjetniki pri poslovanju zaradi ugodnejšega izhodiščnega položaja predstavljali neposredno nelojalno konkurenco in s tem izkrivljali udejanjanje načela svobodne gospodarske pobude (manjša odgovornost za rezultate poslovanja, saj bi jim bila kljub negativnemu poslovnemu izidu zagotovljena vsaj minimalna sredstva za preživetje, kar pa ne bi veljalo za podjetnike, ki bi poslovali brez takšne pomoči države).

Prav tako poudarjamo, da je ena izmed pristojnosti tukajšnjega ministrstva sicer tudi v določanju zakonitih oblik dela, medtem, ko so spodbujanje zagona podjetništva ter statusno pravna vprašanja, povezana z ustanavljanjem gospodarskih družb, v pristojnosti Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo; po našem mnenju bi bilo mogoče utemeljenost nekaterih zamisli predlagatelja (z izjemo dopuščanja statusa brezposelnosti ustanovitelju gospodarske družbe) presoјati tudi v okviru kreiranja ukrepov, namenjenih spodbujanju in zagonu podjetništva, ne pa v okviru politike zaposlovanja in izvajanja ukrepov na trgu dela.

Lep pozdrav!

Pripravil:
Matija Baš
sekretar

Petricija Vrečar
vodja sektorja

Damjana Košir
generalna direktorica

VROČITI:

- naslovníku – po e-pošti